

REDACTOR RESPONSABIL
IUSTIN ARDELEAN.
 REDACTIUNEA :
 STRADA-DOMNESCĂ (URI-UTCZA 19).

ESE TOT IN A DOUA DUMINECĂ.

PREȚUL :

Pe $\frac{1}{4}$ de an . . . . . 2 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de an . . . . . 4 fl.
 Pe un an . . . . . 8 fl.

CĂTRĂ D-NUL DANDY G. L.

Cu frac și cu cilindru, cu lac pe la picior,
 Representante triste, din vechi anticități,
 Mergând pe drum cu-ochirea mea desprețuitoare
 Privesc fără 'ndurare la josnici' vietăți.

Petruns de bunul sacru mâncărilor gustose,
 De ved pe-o damicelă, cu capul sus in vânt
 O delectez cu vițuri și vorbe voluptoase,
 Având fripturi — ce are acasă ea — in gând.

Când suntem lângă casă-i și-mi mirosește tare
 Atare bucătură ce-i bună de gustat,
 Atuncia elocința-mi se pune 'n grea lucrare
 Și-i tot vorbesc pân' când la măsă-i m'a 'nvițat.

De mi-a abdis gaurtirul găzdăia fără milă,
 Mă duc acolo unde aud ton de pian,
 Și pân' la meșul nopții ascult cântări cu silă,
 Și-atunci mai stau pân' gazda mă culcă pe divan.

De cântă damicela, așa cum se cuvine
 Ii spun cu umilință destulul compliment,
 De rîcăie ca rața in ștrofe trase, line,
 Mă jur că'n gâtui s'afle cel mai fin element.

Și-asă-mi petrec viața: ați una, mâne alta;
 Eu nu mă tem de fôme că voiu cândva să mor,
 Și tot deuna află căci care e unelca —
 Pentru câștig, și astfel trăiesc fără de dor.

Creditori' nu-mi duc dorul, dar nici eu pe al lor;
 In totă ziua 'mi pun ei visita lor cé stingă
 Banchiri, jidani cu sdrențe, și eu de a fi se mor,
 N'am témă cumcă 'n lume n'a fi cine să plângă.

Vulturul.

Manuscriptul.

Iubite cetitor, tu țini cetirea unei foi humoris-
 tice numai de o petrecere, dar nici idee nu ai des-
 pre acea, că ce greutate gigantică este de a și scrie
 o astfel de fôie pentru ca să te poți tu distrage.

Tot in a doua Joie diminéța, când chiar ar
 voi bietul jurnalist a să întorče pe cea dungă ca se-
 și continué somnul cel mai dulce, iată că-și arată ca-
 pul pe ușă unul in formă de copil, și cu o frică ôreși-
 care strigă:

— Domnule am venit după manuscript! Bună
 diminéța!

Bietul jurnalist i-și trage peptarul pe sine, și să
 împroțeșce in cote pe măsă — să scrie. Dcă scrie
 stând in picior, atunci barem îi va trece de somn.

— Iată, aci sunt 30 de orduri. Astăzi să nă te
 mai ved mai mult.

Copilașul aruncă o privire spre manuscript și
 cu o ôreși-care neindestulire să cam strêmbă, séu

că nă-i place de text, séu că i să pare de a fi pré
 puțin, și după acea se duce.

Jurnalistul nici că resuflă una bine, până când
 iară îi bate cine-va la ușă.

— Intră!

— Am venit după manuscript!

— Prăpădescă-te D-đeu, dar dă-mi pace până
 ce mă spél barem! Nă țî-am spus, că ađi să nu te
 mai ved?...

— Mă rog, eu încă nici n'am fost ađi aici!

— Drept-ai! că cel-alalt curier a taberei tipo-
 grafice a fost o lécă mai mic si mai curățel decât
 tine. Copilul să pune pe un scaun și astéptă după
 pradă. Peste đece minute e gata manuscriptul.

— Atăta-i pré puțin. Așa nă vom fi până-i lu-
 mea gata.

— Culegeți-o cu literi mai mari, ca să cuprindă
 mai mult loc!

— Nici așa nu-i de ajuns.

— Culegeți-o atunci fôrte rar.

— Că mă rog...

— Nici o vorbă! Mergi!...

Copilașul o ie pe picior.

Folosinduse de ocaziune, jurnalistul ieșe pe stradă.
 Innaintea ospetăriei, unde voié a merge tocmai la
 dejun, iară îl intimpină doi misionari de ai tipografiei.

Cine v-a trimis pe voi aici?

— D-nul Makșa, principalul.

— Cei trebuie domnului Makșa, nu știe el atăta,
 ca să să pôrte mai serios față de mine?...

— Manuscript ne trebuie domnule!

— Dăpoi pe dracu nă v'ar trebui?

Veđând copii că face la glume cu ei, incepură
 a ride. Iar jurnalistul incede a se cugeta adênc la
 ceva glumă bună ca se o pună de loc pe papir și să
 li-o dee de manuscript.

Trei minute și-i gata.

— Puteți merge cu D-neđeu.

— Mă rog domnule, eu nu mă pot duce numai
 cu atăta manuscript! D-nul principal mă omôră dcă
 ajung la el făr' de manuscript.

— Iată 10 cr. du-te acum și taci! Nefolosind
 pițula, vede jurnalistul că mai bine-a fi să fugă din
 naintea lor și cu acea, făr' de a grăi ceva să bagă in
 ospetarie și-i grăieșce chelnerului.

— Adă-mi — —

— Manuscript! — întregeșce un alt copilaș care,
 tocmai in momentul acela sosise de abé resuflând.

— Ce să mă fac?... strigă bietul jurnalist
 desperat.

Dar chiar că-i fôrte bun proverbiul care đice,
 că: „unde-i pericolul mai mare, acolo-i mai aprôpe
 ajutorul lui D-đeu“ — pentru-că tocmai in acela-ș
 moment aduce un chelner hecticaș o fôie umoristică
 din țara Burcușului. O frunđăleșce din a până-n z și
 din norocire află un humoresc bunișor in ea. Numai

decât rupe fôia acea din diar, i-î schimbă titula și o dă purdelului.

— Placă ! cotoroseșcete acuma, că manuscriptul 'ți este in mână.

— M'aș rogă și de atare poesie, că pré multă proză va fi, nu ne joim cu culesul literilor.

Ce să se facă, cearcă prin busunare și află din întâmplare și o poesie de alui d-nul Vițelar, placă și mergi acuma in trebă-ți !

Finind lucrul cu copii, se pune la dejun. De abé gată cu dejunul pâna ce iară-i vin pe cap trei monstri de alui Guttenberg.

Unul aduce corectura, altul cere manuscript nou, iar al treilea îi aduce fama că 10 abnenți au refusat fôia.

No, placă acuma și mai lucră decă ai poftă !..

*

Așă de romantică o viață au bieți jurnalisti, și apoi vă mai mirați că de ce sunt toți pleșuvi și cu brazde pe obrađ in vîrstă de 30 de ani ? . . .

AGUILA.

COMPLIMENT.

— Oh domnișoră, nainte de asta cu vro 20 de ani v'am văduț jocând, dar vă spun sincer, că acum cu mult mai ușor joacă-ți de eât atunci, — așa joacă-ți de ușor ca și o fată de 18 ani.

— Nono, d-nul meu ! Apoi ce cuge-ți, de câți ani pot fi eu ?

— Nu cred să aveți mai mulți ani decât 16.

Așa-i românul.

Nainte de asta cu câți-va ani, un domnișor de unger mergé cătră Mănieru, o comună in cottulu Aradului, și avé de cărauș pe un român.

Abé or scurtat ceva din cale ómenii mei, până ce-i și prinde o plouă gróznică, cât caii stătură locului. — Ploua nu mai stă și caii nu mai plecau, ér domnișorul mănios, strigă cătră cărauș :

„Mo Juónye, hobá duce la minye la Măiró, hobá face la minye coliuba.“

Românul dracului de unde nù, de loc pricepe ce-l dóre pe domnișorù : dar cum e firea lui, și in necaz și face glume — îi respunde domnișorului :

„Apoi domnișorule, unde te-oi duce la mai réu ca aci?“

„Atunci face la minye coliuba.“

„Bucuros !“ dice românul și scóte-o limbă de un cot.

Domnișorul se scărpănă in cap de necaz și singur nu-și poté esplică portarea românului ; el nu scie că așa-i firea lui, se fiă chiar in periclu de mórte totuși îi resar glumele.

Décă vèđu românul că domnișorul s'a mai moderat, in-cepù a mână caii :

„Hi Pișta, hi!“ Chiar așa se numiá domnișorul ; dar acesta n'avé încátrău, tăcé ca peșcele.

Când ajunséră la apa „Teuz“ Ioane se face a trage de-a drépta podului ca se trecă prin apă.

„Ce face bácsi Juánye, nu muri lá minye, că plátyi la domnyita bun áldomás!“

„Aha ! cugetă badea Ioane, s'o mai molcomit domnișoru,“ — și séra ajunséră sánătoși in Mănieru.

Cât a fost badea Ioane in Mănieru a avut traiu mai bun decât mulți nemeși unguri ; dar scie el bine de ce atáta cinste.

La reintórcere érá timp frumos, și când ajunséră la apă „Teuz“ badea Ioane inceptù a hori :

Prin Teuz o trece focu.

Când ne stă nainte podu.

Mulțumim lui Dumneđu.

Că rentórcem fără réu.

Auđind aceștea domnișorù Pișta se inbărbăta și đisé :

„Așă placi la minye bácsi Juánye, nu cum fost ieri ca vrut se muri la minye.“

„Dară vrut-o dracu domnișorule, dar scie așa-i firea nóstră, se te ducă dracu și noi tot voioși suntem.“

„Sóde sunteți voi rumunyle, dórá și când ponzorá la voi, tot rigye !“

FRAGĂ.

DESPRE CHIȘDEDOVURI.

A intrat frica in tré românii nostri din cauza Chișdedovurilor.

Mai cu sémă invěțătorii români se necajesc fórte, pentru-că i-și aduc aminte de truda cé mare ce o vor avé silindu-sé a readuce in poziția primitivă gurele cele instrimbate de pronunțiatul cuvintelor intortocate stréine a elevilor.

Sermani invěțătorii români ! Până acuma a-ți mâncat zamă de cartofi imbucând de trei ori cu gol și de aci in colo fără pită, insé de acum va trebui se împărțiți zama cu *crescătórele* dela Chișdedovuri și vouă ve va remăné cea ce a-ți fost mâncat cu zama.

Insé nu aci este locul tânguirii ! stomacul invěțătorilor români, in urma exerciării indelungate in tr'atáta s'a dedat cu postul, incát in familiile lor nu-

mai prin tradițiune s'a putut susține vestea despre mâncările cele de dulce.

S'a constatat că Succii, Dr. Tanner și ceilalți postitori vestiți, și-au învățat meșteșugul lor uimitor dela învățătorii români.

Frica ce mai mare a noastră a românilor, provine de acolo, că ne temem că jidovoicile ne vor magiariza. Hinc illae lacrimae!... cum ar dice fier-tatul Virgiliu.

Dar n'avem să ne temem! Iată de ce: Învățătorii români cunosc mai bine viața poporului român și pentru aceea pot să documenteze mai curând, că poporul român nu va fi magiarizat și cred, că fiecare dintre români va dice cu mine: „Când va fi Boian*) vițel și Griveiu**) cățel, vor face din român ungur“ și cum nu, când românul e convins, că toate câte i-au spus lui moșii și parinții s'au adevărit și se silește să și pe copil se'l convingă că: „Cu condacul umplii sacul, iar cu Gramatica rămâni de nimica“ — stricând astfel totă truda chișdedoviței.

Când copilul povestește tătâne-sau că la școlă a învățat ungurește și nemțește, tatăl seu îi răspunde: „Nu 'ți bagă în cap taichii de-alea, că decând sum pe lume, tot așa am auzit moșii dicând: „Ungur, Turcul te despoe, iară nemțul te jupoe și la acestea biata chișdedovița nu va ave de ăis altceva, decât să suspine de durere pe ruinele Ierusalimului.

Mai departe m'am convins, că pe nici un copil nu'l poți face să pronunțe corect cuvintele ungurești, și decă învățătorul dă școlariului cartea magiară în mână că acela să cetască ungurește, învățătorul încă e constrins a-și lua o carte, căci școlarul cetind ungurește într' adevăr „vorbește pășărește.“

Și vai! Când me gândesc la aceea ăisă a românului: „Se duseră dracului atâtea metanii!...“ atunci ăeu, 'mi aduc aminte, că mulți școlari de-ai mei, după ce au crescut, me dădeu la dracu, că le-am strimbat și sucit gura cu ungureșca în școlă și îmi vine să crep de ciudă când ăciu cât m'am chinuit să le arăt calea cătră fericire, și ei me dau la dracu cu cale cu tot.

Și vor mai dice colegii mei cu mine: „Or mai fost mai multe legi, prin cari nemțul s'a silit a ne nemți, ungurul a ne unguri și sêrbul a ne sêrbi, dar românul tot român a rămas și va rămâne.“

Și acesta este adevărat. Iată argument: Cu ocașiunea conscrierii trecute a poporațiunei, la umplerea rubricii: „Ce limbi din patrie vorbește?“ 'mi răspunde un consatean, că el ăcie ungurește. Eu, ca să me conving îl întreb: „Tudsz magyarul?“ El îmi răspunde: „Tudj főafeneg káponyá táblá kengyér forgács, para roka esoronis város trose pliose teremtetek miatiag kepeneag, cuțitul în fole 'ți bag, anț țvai mégis bun málaiu.“ Am dat preste altul, care 'mi-a ăis, că ăcie nemțește. La întrebarea: „Kannst du deutsch?“ el îmi dice: „Ali culi taici, Fater unțer fater fit, eu pot să mânc două piți, kemer komer ca un tătăriu, taiu

* Nume de bou crescut. **) Nume de căne crescut.

nemțule taiu! ca și vili sek, ta himli geșec, riudșflai, hibai, ruka, buka sacramenți și un car de nemți.“

Iată ungureșcă și nemțeșcă învățată cu sila, cea dintăiu pre la 1836. iar cealaltă mai curând.

Pre un coleg tiner și nepăsător l'am auzit, că va face română din jidovóica, care va veni ca chișdedovița.

De aici se vede, că nici vorbă de frica de magiarizare.

De 1000 de ani se chinuesc ungurii să facă unguri din noi și în urmă nu li-e sfelă să se vaiete, că noi îi romanisăm.

Nici nu ne vor magiariza nici când, căci limba noastră :

Se vorbește în Paradis
De sânti ângeri, ce 'ncunjură
Pre cel ce lumii : „să fi!“ a ăis.

cum dice un vers vechiu.

Afară de aceea încă trebuie să ăcim, că ângerii popórelor încă sunt înarmați cu arme naționale și aș vrea eu să ăciu, care ânger va ave maciucă mai sănătósă decăt cum e aceea a ângerului pazitor a românilor?!

Cu morala nu va fi pre bine, căci ăcim, că chișdedovița se va mărită după arêndașul satului. Dar din punct de vedere pedagogic se pôte esplică și acesta, căci școlarii pentru aceea merg la școlă, ca să învețe a trăi.

Pentru părțile unde sunt unguri, recomandăm ca învățătorul să mērgă la vr'o vrajitóre și aceea să descante școliei și satului de „Năprătitură.“ (Năpaste.)

Decă asta nu va ajută, cea ce nu cred, atunci trebuie să iese cu Litia, și să róge pre Dăeu să scape poporul de așa o năpaste.

CINEVA.

ȘOD LUCRU.

— Unde mergi Petre cu biciul acela așa de diminătă?

— D'apoi mă duc d-nule arendaș să prind caii, că să duc pe maria-sa d-nul de pamânt la biserică, deóre-ce vré să ié parte la „cina cé de taină.“

— Nū! Nebunit-a d-nul tău de vré să cineze nainte de ameădi?!...

PE NEASTEPTATE.

— Monolog. —

O întâmplare mai ciudată ca și asta a mea nu cred să fiți auzit acum decurând. Altcum pră bine știți, că de mine tot de-acele pățanii dau, ca nu de alți oameni boțeați.

N'am ce face, așa mi-or ursit ursitórele!

Văd că sunteți pră indiscreți să-mi cunoșceți pățania, de aceea, fără de-a mai spori multe vorbe, vi-o spun așa precum o am pățit'o.

Bărr . . . și-acum îmi trec fiori reci prin spate aducându-mi aminte de întâmplarea de a-seră, căci multe nepățite am patit în viața mea de până aci, dar ca și asta, să fiu al dracului de-am pățit nici una.

Ca de comun, și a-seră mă luai la preumblare prin oraș, nu pentru altceva, decât numai ca să am mai bun apetit la cină, și când trece-am chiar pe dinaintea prăvăliei Grünfeld et comp. convin . . . știți cu cine? cu Janeta.

Cred că cunoșceți toți pe Janeta!

O, îngerașul meu curat, ca și de alta dată, tocmăi așa și ieri, de și numai înainte de asta cu trei săptămâni și-a înmormântat părintele — de de parte îmi zimbă, iar eu după-ce îi dăsei un dulce „bon soar“, cu permisia ei, dupăce îmi oferă ca să o ieu de braț, o însoții până acasă,

Pe drum, cum mergeam i'am vorbit cu mult foc despre grația, frumséta ei și despre calitățile solide a le spiritului ei, și mi-am deschis întreg sufletul înaintea ei spre a oferi omagiul pasiunii celei mai curate, în urmă i'am vorbit cu multă căldură despre dulcéta ce o pôte gusta o pareche de oameni legați de Himeneu în viața conjugală, și așa precând eram să ne apropiem de casa lor, după un scurt asediu prin sincerele mele simțeminte o am desarmat, și ea mi sa predat.

Intrăceste ajungând înaintea casei lor, în pórta aceleia încercai să mai conversez cu ea una-altă, dar ea îmi dăse ca să grăbeșce, ci de am voie, să-i urmez în lăuntru.

Ca umblător la casă, și ca un vechiu

cunoscut al familiei, de și eră sér'a, fără de scrupul, pe lângă cea mai mare mulțumită și îndestulare îi primii invitarea.

În casă nu eră njme, căci servitóreă eră dusă de acasă, iar mama Janetei încă nu sa fost reintors de la o prietenă, careia îi facuse vizită. Nu cugetați însă, că eu aceste le aș fi știut în urma vie unei spionări, nă, ci aceste mi le-a spus Janeta pe când intram în casă.

În odaiă, dupăce Janeta aprinsă lampa, ambii, unul lângă altul ocupărăm loc pe o șofă. Eu îi înbrășosam mijlocul ei mlădios și-i vorbém despre dragostea mea nemărginită, iar în urmă, dupăce ambii ne-am fost urit ca să vorbim tot despre acésta, mă rogă ca să-i reportez despre șcirile auzite și despre tot ce am vădut în asta diuă.

Ca tóte dălele, și acésta scumpă Janetă își lăsa urme neșterse în cronicile lumii prin evenimentele ei. În America o damicelă de dragul amantului ei, care eră dentist, și-a tras prin un barbir toți dinții din gură numai că amantul ei dentist să-i pună alții, iar în Berlin un tiner african, dupăce într'o di a fost mâncat într'un hotel cvargli, cu altă ocăsiune vădend în ferestra unei prăvălii mai multe fălii de sapun de casă, în órba lui neșciintă își cumpără o fălie și cređând că mănacă cvargli să îndopă cu săpun până ce . . .

Aci lampa începù să afume, de-acea Janeta grăbi în culină după lumină, iar eu rămăsăi în întunerec.

Pân'ce ea cercă lumina prin culină eu mă ascunsăi după ușa cu gândul că când va veni cu lumina, să-i sai înainte și să-i pup buzele-i de cirésă.

Pst ! . . iată-o că și vine, dar n'aduce lumină, cu atât mai bine pentru mine. Un slab moment și fără de nici o vorbă noi ne îmbrășosam, iar eu mă înbătam de parfumul buzelor ei.

Intrăceste ușa de nou să deschide și oh sfinți! cugetați numai, Janeta intră cu lumina și eu numai atunci mă luai pe samă, că în întunerec am îmbrășosat servitóreă, care din întâmplare intrasă în lăuntru ca să aprindă lampa pecând îi va sosi stăpânele acasă.

Ca închiere numai atâta vă mai pot spune

că Janeta după ce mă află în poziția de mai nainte mă privi cu un dispreț și-mi arătă ușa.

Iată-mă dar nimic, fără ca să fiu fost de vină.

Domnilor ! rogu-vă, de nu mă puteți con-

sola, nu-mi lățiți faima, căci ea-i calul dracului, și n'aș vré să călăresc pe el până ce-oi fi batăr insurațel, căci știți vorba cea: „Cea ce pentru pisică e jucărie, pentru șoarece e — môte.“

Tempora mutantur.

— Spunem oh damicelă ce poștești, aș fi în stare a-ți aduce chiar și stelele de pe ceriu!...

— Nimic alta, decât iubire curată...

— Aduci-ți încă aminte când 'mi dîcî-i că mi vei aduce chiar și stelele de pe ceriu? Te rog acuma dară cumperă-mi materie de o haină!

— Taci muiere nî-mi tocă atîta la ureche!

MONSTRONOMIE.

Kártye gyin Bosznyiá, gyirept gyin Bányaluká in ziuá csá szfin-czítá gyi Zsoi máre.

Drázi mnyeí cse párinéz!

Hápták! Akumá czinyeczive gurá páná esityicz kártyé ásztá szkriszá gyi minye gyirept gyáics gyin czará turkului. am auzit ká máika o vrut sze-mi trimnyátá átáritye pokucz pa szfintyile szárbátóri ka sze mái ám si io ku cse sze ma mái mulotuieszk dá mi páre ká táikuczá nu o laszáto, magá dómnye dómnye máre tálhérie ái fákut ká nu oái laszáto, numa laszá laszá iubitye táikuczá ká mái pun io brinká lá tyine

in tyiká gyert accesztá lukru. Dumnyetá nu cse prí-csepi odatá ká mie imi tyimnyescse táre bine poku-rile pentruká misz táre usztenyit si numá dumnyezo má styí ká și ákumá gye vro szeptamáná si zsumá-tátye inköcse numá tot profunt am imbukát. Mai gyi unéz ám foszt fákut un ibung máre páná kátrá czará muntyelui esel nyegru (Montenegro) și dómnye dómnye máre tyimzái nyo mai si minkát gyi numá ptyicsarele mnyeíe má scsie kum am érkezlit nápoi gyi pákolo. Sze vegyecz numá cse czará gye trabá-i aceíia ku muntyele esel nyegru, aklo și gardurile inkász fá-kutyé ágyiká sztoberi gyin gárd ísz gyin ptyicsóre gyi pork si ísz ingrágycz ku kárnácز gyi esei friș Apu pán tot szátu kurzse o vále gyi láptye dulce se si o vále gyi láptye ákru si czermurií la ele ísz gyi mánáligá.

Iará am mái auzit o veszte gye trabá, ágyiká ká pásztá putzíná vreme nyo ducse impáracziá la Orágyie gyáics și áics o vinyi in loku noszt áltu ba-taliond gye kotunye káresz inká numá regutyé rukuliese gyi asztátómná. Așá sze zicse și sze vorovestye kávom merzse czokumpok gyáics gyin Bányaluká áasztá páná la grányiczá kánd pa zszos, kánd ku gyálogá si kánd pá pedesztre. Scsú dómnye ká mnyor hhi ptyicsórele tótye szkarcze gyi sétáletyu esel mult, sápu dáká azsungem ákló la Orágyie, átuncs inálczátu impárátu vá așezá regementu noszt in Ieru-salim in csetátye gyin Kotunováros. Amu nu gyimult

szo intémlát áics o máre nyenorocsire ágyiká ká la kányile domnului hodnozs nu io ptyikát binye kávéiu in vo două gyminyecze sápu nu pásztá multă vreme după un greu betyesug szo gyugluit, totuș mégis kumusz kányi csei gyi domn gyi gyingási și áics io ám foszolit gyert kányile acselá ká așe mo nyetyezit domnu hodnozs ku pálmá pasztá pofázmány ká si ámú sze véd brezdele gyezsetyilor pá minye. O zisz ká me czipá gyin privodinerság și șá alezse pá áltu ályágăș numá dá scsiu ká áșá nu șa kápátá ká minye in tótá czará unguriášká nu scsú csinye io tyikázi așe gye binye csizmele ká minye io tot ku szkoptyit gyi bagău lyám subiczkálit si nu lám furát nyics odatá numá kánd nu mo vázut dá nui nyics o hibá gyipt acseje ká táre bun lok mám áflát la fecsoru popi gyin Szigety lá máriászá domnu hodnozs Pop Jeneu káre o rukuli in luná lui Mái áics in rezerbistá lá Bányáluká, ása fáin om nám mái vázut ku uná ku două așa gyi binye ii sztáu háinyile csele kotnyesec, ká și kum ár hhi szkriszá pá iel. Mo szkrisz ká táre bukurosz me primestye gye privodiner zicse ká lukru mult noi áve lá iel numá atáta kát má trimetye și ma și holnap kátye ko kártye lá táritye domnyisórá gyi Turk și imi páre táre binye ká no avé kányi gyi szoponyit.

Ieszte áics un fecsor gyin Esküleu si ám áuzit gyin iel ká táre táre binye o páczit bgyetu popá gyáklo ku numile Toia zicse ká lo pákálit táre o cziganá gyáklo ku o szutá bány buny ágyiká áse o foszt treabá gyi binye ká o mersz lá iel czigáná si io zisz ká átuncs ii vrázsestye norok in kaszá. bgyetu popá io dát lá czigáná nóuá bánkutye si după acseia io szpusz czigáná ká ieszte o káldáre ku bány intrun lok ingyé sze tálnyeszk tri hotáre lá olaltá și acseia káldáre nyime no patye szkacse gyáklo numá dáká o szápá popá după iá. No trebgyit szá audá áltesevá bgyetu párintye, gyi lok szo luát ku czigáná kátrá pádure. Kind or ázsunsz áklo, ierá gyi kátrán szerá. No ungye-i káldárea csá ku bány ingropatá — intrebá popa. — Nu czoi áretáo — zicse czigáná — páná cse numii dá o szutá buná. Popá szkósze gyin kozsok bányi si ii pusze lá cziganá in brinká sápu incsepurá lá szápátye. Szápánd popá, czigáná o inveluit doi táleri gyi csei gyin betríny prin paméntul csel szepát iar popa degye gyi iei sátuncs no mái áuzit nomái vázut nyimiká gyi bukurie numa tótá naptyeá dá la szápá. Kánd o foszt grópá gyi nu sze mái vegyá nyics popá gyin iá átuncs czigáná szo sztyersz Ásá-dará dumnyetá táiká ai hhi fórtye gyert treabá om dáká ai merzse la domnu párintye Toia szel intrebi ká kitz bány gyi gálbeny o foszt in káldárea csá ku bány si szel rogi szem trimátá și mie barem un galbénás pá tyilegraf ká imi páre ká szuntyem kám nyámuri gyin gyepártye.

Pócz táiká dragá sze styi ká mái ieszte áics son fecsor gyin Szikelytelek ungyei popá domnu párintye Erdélyi numá csár pákum ám áuzit io ápu iel sze

pórtá fórtye szláb ko vrut sze fáká pá nyescse miny grecs ku szilá unyicz si lyo fágáduit puszte si ortónye si csiszáliczä ku brínzá numá sze treáka gyin lezseá lor intr' ászta unyitá a nószta, io ása gingyeszk ká ásztaí lukru afuriszit gyelá domnu párintye. ár trebui sze scsie iel acseia ká csár nyics lá ekczelenczászá domnu pispek inká nú-i plácse kind áugye gyá ásztye lukruri gyeszpre un popá și ekczelenczászá ii trimetye ákászá mái álesz pá gyácseia ómeny káre ár trecse intráltá lezse pintru un font gyi kliszá pákum o foszt moș-strámoșii domnului párintye Erdélyi.

Ám mái áuzit máigyepártye ká un rumán máre și ku hire buná ágyiká domnu fiskálăș gyin Orsova Kálesunár o foszt lá Orágyie máre și szo mulátuit tare binye ku pászároiu cselá gye Vultur gyáklo. Ám áuzit ká fi kuratoru noszt o murit, dumnyezo szél iertye lá pákátye numá mi kám csudá pa iel ká gyi cse nu mo lászat voie buná si szinyetátye, dá klostyele csele gyi gászka și gye gáiná klotyeszk binye grizsicz szá szkótá mulcz puicz ka szemi putyecz trimátye mai kolc la várá kityon puicz fript in szpusz gyekumvá icz vingye pa Lomba și pá Ficzkó imi trimnyecsec nyistye griczárás ká ám on ptyik gyi adoság áics in bold lá kontin mnyám kumperát herincs și nyestyé pesty uszkácz.

Beifuss, ruht!

Ámu dárá vá poftyeszk intyinátátye gyi szinyetátye lá tocz și vá poruncseszk plekácsunye buná máigyepárye voie buná si szinyetátye la Flare și la pretyenyi mnyeii lá tocz. si ám ráma:z áicse in Bányáluká ká si voi áklo gyi ungye szuntyecz.

Álgyi megí zisten tinkedet. Holoszagoszolgája!

Vászáliká,
gyin regimentu noszt.

Discurs.

- X. Cine ar crede că ospătarul acesta a trecut peste 90 de ani!?
- Y. Mirare! Și tot ospătar a fost?
- X. Ba nu! Nainte de a fi ospătar a fost hornariu.
- Y. No, atunci nu-i mirare, deore-ce carnea cé afumată nu sē strică așa iute!

LUMEA MODERNĂ.

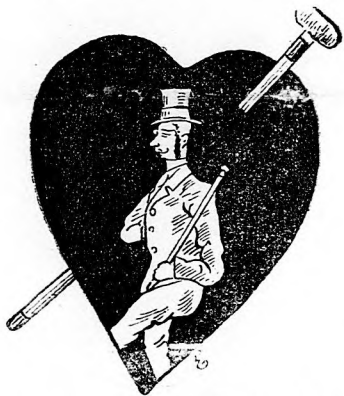
Aristocratismul.

Democratismul.

D-nul Dr URZICA.

(Despre lumea modernă.)

De-odată cu miliardele floricelelor de primăveră resar și miliardele poeziilor amorose — *verdi*.

Damele și după măritat continuă joelul „de-a păpușile,” cu deosebirea aceea, că acum păpușile sunt sermanii — *bărbați*.

Relațiunea intimă ce există la noi între militari și civili o „nutresc” mai cu seamă — „bucătăritele.”

Cele mai multe dame moderne sunt „edițiuni de lux — *far' de valoare internă*.”

Vięta familiară pentru mulți bărbați este esecieria neintreruptă a — *pacienției creștinești*.

La „operațiunile financiare” ale ténérimei de ađi, sunt in us de aréndul următorii „termini tehnici”: girante general = „*clopotul cel mare*”; termin de solvire = „*ad graecas calendas*”; solvire = *ecivalent în promisiuni*.

Schmüle invată și se procopsește.

— *Moi tu mogar!* Nu te uita de aceea, că capul tău este creat spre a servi de *umplătura* pëlăriei tale.

Stimează-ți croitorul tău, că numai lui îi poți mulțumi forma-ți de om.

Dacă mergi in atare ospetărie elegantă, fii cavaler și nu cere păparadă, ci păparadă „*de salon*.”

Schmüle, invată! Dîn sute se face miia, iar suta din floreni, florenul din cruceri, și crucerul din — *sdrēnte*.

Ai grijă și te procopsește, năcumva să ajungi la spunzurători *semidoct.*

*

Carne de porc să nu mănâci. Ar fi o mare mirare, decât s'ar mănâca lup pe lup.

*

Zaj sall ech leben, dache nu tu esthe un borbat cu mintele mare și la carele place se lucru mult. Pagube che nu ți dat la tine Iehova barem cinci brunci și barem trei picior, atunci inche fi lucră și mai mult.

Copilul modern.

— Tate-leben! mergi acuma afară din chilie!
— Nă, și pentru ce?
— Pentru-că așa avé așa ceva de conversat cu servitorea, ce nu se cade să scie cei mari.

SFATURI HIGIENICE.

Contra bolii de apă.

De ești morbos în bóla de apă, mergi și te recomandă la cutare fabricant de silvoriu (la învățătorul său preotul din Chisindia), aceia apoi pe timpul fereberii de palincă vor trage prin tine țevii (dude) de aramă și te vor folosi de răcitor. Ei astfel vor avé profit prin tine, iar apa din tine se va încălzi și va evaporă.

Contra fόμεi.

Intrébă de bieții nostrii dascăli români!...

Contra durerii de stomac.

Procedura este în tocmai ca și contra durerii dinților, adică: séu se-ți puni câteva lipitori pe țalpă la picioare, séu se ți-l hățești afară prin atare barbir isteț.

Contra bubelor dulci.

Pune pe ele sare, și astfel bubele nă vor fi mai mult dulci, ci sărate.

Contra frigurilor.

De suferi de friguri, arde-ți bine cuptorul (în cuptorișce) ș-apoi te bagă în el gol.

Contra aprindelor de plămîni.

Inghite un metru de gheață fértă, ori te învélue într'o hectolitřă de zapadă friptă.

Dr. RECEPTESCU.

PENTRU DAME TINERE.

Turtă de categoria III.

Pune la foc o ólă de lapte acru, bagă apoi în ea câtva untură și nișce fire de pipirig tăiat măruntel; după acea ingrășă-o cu făină de in, trage-o la o parte să se recéscă și după acea țipă-o într'o pėlarie unsă ca se-și capete formă. Vei dobėndi o așa de gustuósă mănăcare, încat o pôte mănca chiar și ministrul președinte.

Turtă de categoria. IV.

Intr'o ólă de bureți, bagă șapte castraveți, opt singereți și jumėtate chilă de piparcă. Adauge cătră ele încă trei masele gaurite, două linguri de singe de liliac și jumătate de copită de măgar. Ca să fiē mai gustuósă, poți încă adauge cătră tóte aceste și un blid de cotoróge. No, asta mănăcare va întrece pe tóte cele-alalte.

D-na Socăcițovicu
născută: Bucătareșcu.

Cu intențiune.

— Măi cismașule, mă foarte stringe un păpuc, — cum de l'ai făcut așa de strêmt ?

— D'apoi cu intențiune d-nule, că nû cumva sê te uiți de ai solvi.

Marturia.

Domnul: Drept-e Iuóne, că vecinul meu ar fi đis inaintea vóstră ca eu sum un têlhariu ?

Servitorul: Drept este maria-ta, au đis.

Domnul: No, și pentru ce n'a-ți poftit dela dên-sul că se vê dee cuvintele aceste in scris, ca se-l pot inprocesuá ? . . .

Servitorul: D'apoi noi d-nule n-am poftit, deóre-ce și șe am cređut ! . . .

O VORBĂ SERIÓSA.

Deórece cu numărul presinte se incepe guartul al doile, sunt rogați toți aceia domni, cari au binevoit a primi modesta nóstră fóie, SÊ NE TRIMITĂ ABO-NAMENTUL, nu cumva sê fim inpedecați cu espe-darea fóiei mai departe.

M. onoratul public cetitor bine șcie, că o astfel de întreprindere românească, cu multe greutăți umblă, șcie totodată și acea, că nû ne stă la dispozițiune atare capital din care sê putem susține fóia. Tocmai de acea ne rogăm cu tótă modestia, că m. onorații domni restanțieri SÊ NE TRIMITĂ RESTANȚIA, iar domnii, cari ne au trimis dejă abonamentul, SÊ-L RE-INOIASCĂ.

FACEM CUNOSCUȚ TOTODATĂ ON. PUB-LIC, CĂ DOMNII ABONENȚI VOR CAPÊTA FÓIA — PE SIMESTRUL II. — CU UN PREȚ FÓRTE MODERAT.

Cu stimă deosebită
REDAȚIUNEA.

POȘTA REDACTIUNEI.

Colega. (Timișóra.) A întêrđiat. Posibil, că in numărul proxim va aparé. Salutare ! — *R. G.* Nu le putem folosi. — *I. M.* (București) Pré bucuros, numai decăt. Salutare fraților nostri transcarpatini ! — *I. H.* (C-Monoștor) Mai seriene câte ceva. Salutare ! — *P. E.* Ține-ți gura măi cocóne, nu te face cu gomóne, nu cumva'n atare chip, să te flesnim peste flit ! — *E. M.* Fórte bune, dar totuși mai trebue cioplite ca să se pótă publica. Așadară numai in viitor vor aparé. Salutare ! — *N. N.* (Suceava — Bucovina) Ne întrebi că de unde cunoșcem așa de bine pe gubernatorul țerii vóstre, de lam nimerit așa de bine — Se-ți respundem dară și adeca: de acolo, căci când d-sa mergé spre Viena, conveni cu „Vulturul“ — care din întêmplare scoté ochii unui Polon din cap — nû departe de Lemberg. Nu șciu unde-și pierdu-se un păpuc din picióre și rogă pe Vultur sê-l imprumute de unul, ca se nu mergă chiar desculț la contele Taáffe. Vulturul, fiind bun la inimă îi dete, și astfel cunoșciința fú gata. — Salutare coordială fraților bu-covineni !

Journale si reviste

carti,

☞ circulare, reclame, placate ☞

și

libele pentru cancelarii

și

altele aici neamintite tiparituri se pot procura

cu pretiu foarte moderat

la

TIPOGRAFIA A SOCIETATII PE ACTII

„SZIGLIGETI“ in ORADEA-MARE.

(Strada principală, in edificiul „Széchenyi“).

☞ Materie de vestminte femeșci din matasă ☞

după moda cé mai nouă precum și materie de spălat din

cretton-, toile-, satin-, zephir-, si de missier,

tot felul de materii pentru

vestminte femeșci și bărbateșci, maideparte pănuri fine de postav, si tot felul de țeseturi de casă se află in neguțetoria lui

JOSIF KUNZ & Comp.

lif. de curtea ces. și reg.

in Oradea-Mare, (Piața „Szt.-László“).

care firmă se adresază cu totă onórea catră m. on. public român, recomandându-și sus amintitele obiecte.

☞ Pănuri de probă și tarife se trimit ☞

spre pofta ori-și caruia gratis și francate.

DUTKAY ȘI UERBACH

neguțator.e de specialități

Oradea-mare (Olosig, piața Bémer)

lângă podul cel mic.

Recomandă mult on. public depositul
lor mare de

**tee, rum și tot feluri de vinuri
interne și esterne,**

precum și de

Cognacuri franceze

și

m a g i a r e,

mai departe cea mai fină cafee de

Jamaica, Cuba, Ceylon, Java

și

Mocca

in prețuri foarte moderate.

Recomandă totodată și bureți polonezi
și tot felul de cașuri.

INTERESANT!

Cine a mai auzit de o așa lesnitate în haine, ca și la *Ignácz Stern* (neguțator de haine pe strada Arborelui-verde, Zöldfa utcza.) Renumita neguțatorie de haine voeșce atrage atențiunea publicului român asupra sa, și vinde hainele ca și când le-ar da de po-mană.

Deci, pentru sprijinirea cea bună și recomandă subscrișul depositul seu mare de ori și ce pânuri și de tot feluri de înbrăcăminte bărbateșci seu pruncești.

cu totă stima

Ignácz Stern

neguțator da haine în Nagyvárad,
(Zöldfa-utcza).

Otel și cafenea

Am onorea a înștiința onorab. public din Biharia și Oradea-Mare, că am închiriat pe mai mulți ani otelul Bucsányi, numit:

„Otel National“

Oradea mare, strada Grădinei,

cu 12 odăi pentru oșpeți, cu cafenea și restaurațiune de veră și de iernă,

pe care le-am arangiat conform trebuințelor moderne.

Mulțumind on. public de increderea cu care m'a onorat timp de mai mulți ani, li cer spirigimul și în viitor, servindu-i și de-acuma înainte **beuturi bune,**

bere Dreher de cea mai alasă calitate,
vinuri curate și mâncări gustușe.

Serv umillt

IOSIF SCHÜCH,

arëndatorul „Otelului National.“

8-10

Juón Weitzer

societate pe acții spre fabricarea de
maschine, wagone și alte instrumente
de fier în

A R A D.

Iși recomandă m. on public ser-
vițiul seu în pregătirea
OBIECTELOR DE FER VĚRSAT
spre ori și ce scop; primeșce pre-
gătirea a ori și ce feluri de scule
vĚrsate din fier seu alte metale. Pri-
meșce maidepartea pregătirea

MAȘINELOR INTREGI,
precum a mașinelor **economice, sil-
vanistice** etc.

Reparațiunea **locomotivelor și loco-
mobilelor** încă o primeșce.

Tarife și alte tipărituri referitoare
la acest lucru, spre pofta ori și că-
ruia căruși se trâmite numai decât
gratis, și francat.